

TONKIMISAINETTA VIEROTETUILLE PORSAILLE JA LIHASIOILLE

Kunnon tonkimisaineen käyttö on tärkeää hännänpurennan ennaltaehkäisyssä

Aikaisempaa tietoa

Sioilla on vahva sisäinen tarve tutkia. Luonnossa ne käyttävät valtaosan ajastaan haistelemalla, tonkimalla ja pureskelemalla ympäristöään. Siat tonkivat löytääkseen ruokaa ja saadakseen tietoa ympäristöstään eli selviytyäkseen arjesta. Karuissa olosuhteissa käyttäytyminen kohdistuu toisia sikoja kohtaan, mikä voi johtaa häiriökäyttäytymiseen kuten hännänpurentaan. Kunnon tonkimisaineen puute on yksi suurimmista riskeistä hännänpurennalle. Toimiakseen kunnollisesti tutkimiskäyttäytymisen välineenä, tonkimisaineen tulee olla **monipuolista ja vaihtelevaa**, ja tehokkainta, jos sika saa sen helposti tuhottua tai syötyä.

Uusia tutkimustuloksia FareWellDock-hankkeesta

Sekä lihasioille annettu olki (150 g sikaa kohden päivässä), että häntien tyypistys vähensivät hännänpurentariskiä merkittävästi, ja toisistaan riippumatta, vaikka hännäntyypistys näytti olevan hieman tehokkaampi.

Maissa (Ruotsi ja Suomi) missä häntiä ei tyypistetä ollenkaan, tuottajat käyttävät keskimäärin 30-50 g (noin puoli litraa) olkea päivässä sikaa kohden. Haastattelututkimuksessa selvisi, että hännänpurentapurkauksia oli vähemmän tiloilla, jotka käyttivät enemmän olkea. Suurempia olkimääriä käyttivät tilat, joiden liettelantajärjestelmissä oli lantaraappa.

Kun oljen määrää lisättiin 10:stä jopa 400 grammaan sika kohden päivässä, havaittiin seuraavat myönteiset tulokset:

- *Häntävauriot ja mahahaavat vähenivät progressiivisesti*
- *Kasvunopeus nousi progressiivisesti*
- *Useimmat porsaot viettivät enemmän aikaa tonkimalla olkia*
- *Siat kohdistivat vähemmän aikaa toisien sikojen tutkimiseen.*

Toimenpiteet

Käytä olkea, niin vähennät hännänpurennan riskiä; se saattaa olla yhtä tehokasta kuin hännäntyypistys. Mitä enemmän voit käyttää olkea, sitä parempi.

Varmistaaksesi, että olkea on riittävästi, pidä huolta, että sitä on jäänyt edellisen kerran jaosta vielä lattialle.

Myös esimerkiksi heinä, säilörehu, pehmeän puun tuoreen pätvät ja turve ovat tehokkaita materiaaleja. Vähemmän tehokkaita materiaaleja ovat pallot, kova puu, (lyhyet) ketjut, lelut, kumitikut.

Lisätietoa:

FareWellDock kotisivut: www.farewelldock.eu